

WWF-Norge

Nina Jensen
Kristian Augustsgt 7A
P.b. 6784 St. Olavs plass
0130 Oslo
Norge

Tlf: 22 03 65 00
Faks: 22 20 06 66
njensen@wwf.no
info@wwf.no
www.wwf.no

Fiskeridirektoratet
Postboks 2009 – Nordnes
5817 Bergen

24. november 2009

Innspill til reguleringsmøtet: Sak 12/2009 – kysttorsk nord for 62° N

WWF er svært bekymret for tilstanden til kysttorsken. Kysttorsk er listet som sterkt truet (EN) på den norske rødlisten, og ICES klassifiserer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne, og at den ikke høstes bærekraftig. Bestanden har avtatt kontinuerlig siden 1994, og gytebestanden er nær det lavest observerte. På grunn av dårlig rekruttering er det forventet ytterligere nedgang i bestanden de nærmeste årene. Det er fremdeles manglende kunnskap om årsaken til nedgangen i bestandene av kysttorsk, og årsaken er trolig sammensatt, men det er nok liten tvil om at beskatningen av kysttorsken har hatt en betydelig innvirkning på bestandsutviklingen. ICES har anbefalt stans i fisket siden 2004, og WWF er bekymret for at kvotene på tross av dette har ligget over 20 000 tonn hvert år.

Havressursloven sier: *”Formålet med lova er å sikre ei bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet og å medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna”*. Dagens forvaltning av kysttorsk er ikke bærekraftig og ikke samfunnsøkonomisk lønnsom, fordi bestanden er på historisk lave nivåer som reduserer nåværende og framtidige inntektsmulighetene for fiskere.

WWF mener det må være mest mulig lik forvaltning av kysttorsk i hele utbredelsesområdet, og reglene for ulike grupper, områder og sesonger bør være mest mulig like for å unngå forvirring, forenkle oppsyn og informasjonsbehandling. Kysttorsken består med stor sannsynlighet av flere adskilte bestander langs kysten, og bestandsutviklingen påvirkes i stor grad av lokale forhold. Det er derfor viktig at forvaltningen tar hensyn til disse individuelle forskjellene ved fastsetting av forvaltningstiltak. Spesielt bør fisketrykket tilpasses ressursgrunnlaget i den eller de lokale bestandene, og viktige lokale gyte- og oppvekstområder bør identifiseres og sikres mot utilsiktede inngrep.

WWF gir her spesifikke kommentarer til reguleringsstiltak for kysttorsk nord for 62° N.

Kvoter – følg forskernes anbefalinger

Forvaltningsprinsippet pålegger norske myndigheter en plikt til jevnlig å vurdere hva slags forvaltningstiltak som er nødvendige for å sikre en bærekraftig forvaltning av de viltlevende marine ressursene. ICES har siden 2004 anbefalt at det ikke blir fanget kysttorsk. Likevel har kvotene ligget over 20 000 tonn hvert år, og kvotene blir i tillegg overfisket. WWF synes det er beklagelig at forvaltningen ikke følger forskernes råd, og mener at forvaltningen som et minimum må stanse fisket når kvoten er tatt. I tillegg til det rapporterte fisket foregår det også et betydelig urapportert fritids- og turistfiske, og grove anslag ligger på om lag 10 000 tonn for 2003.

Fisket på kysttorsk er ikke regulert gjennom egne kvoter, og det gis en samlet kvote for kysttorsk og nordøst-arktisk (NØA) torsk hvor kystflåten har en avtalt andel. WWF mener det er svært risikabelt å forvalte kysttorsken sammen med torsken i Barentshavet, fordi mengden av kysttorsk og NØA torsk har fluktuert svært forskjellig de siste 20 årene. I en situasjon hvor bestanden av torsk i Barentshavet er stor og voksende, mens bestanden av torsk på kysten er liten og minkende, er det svært uheldig å sette kvotene og utforme andre reguleringer kun basert på den store bestanden av torsk i Barentshavet. Resultatet er at kysttorsken overbeskattes dramatisk og bestanden blir ytterligere redusert. WWF mener derfor at det bør settes egne kvoter for kysttorsk, og at disse kvotene må følge forskernes anbefalinger.

Vern av viktige gytefelt

WWF støtter tiltak for å styrke verneområdene for kysttorsken, og mener vern av viktige gyte- og oppvekstområder er et avgjørende virkemiddel i gjenoppbygging av kysttorsk bestanden. Kysttorsken gyter langt inne i de fleste fjordene eller i sidearmer i større fjordsystemer. Den er svært stedbunden og foretar i liten grad lange vandringer. Merkeforsøk har vist at mindre enn 5 % av gjenfanget kysttorsk vandrer ut av fjordene. Det finnes en lang rekke gytefelt i de fleste av fjordene langs kysten hvor det til dels er utelukkende kysttorsk som gyter. Områder med ålegress- og tare vil være gode kandidater for etablering av marine verneområder, sammen med kjente gyteområder for kysttorsk og hummer. Det er i tillegg viktig at det settes av midler til overvåking av de identifiserte områdene.

Gjenoppbyggingsplan

WWF støtter kravene fra ICES om at det bør utarbeides og implementeres en gjenoppbyggingsplan, og viser til at dette kravet har blitt påpekt siden 2004. Vi ber om at kysttorskgruppen, i samråd med ICES, enes om hvilke elementer en slik gjenoppbyggingsplan burde inneholde. Viktige virkemidler fremmet i kysttorskgruppens rapport og i innspill som fremkommer i denne høringsrunden burde være viktige elementer. WWF mener bestanden som minimum må bygges opp til 80 % av bestandsstørrelsen i 1995 (som trolig var et bestandsmessig toppunkt), og anbefaler at Havforskningsinstituttet bør gi anbefalinger på bestandsmessig mål for gjenoppbyggingen.

Kunnskapsbehov

Det er fremdeles manglende kunnskap om årsakene til nedgangen i bestandene av kysttorsk, og årsakene er trolig sammensatt. WWF mener det er stort behov for å øke kunnskapsnivået om kysttorsk, og anmoder på det sterkeste om at forskningsinnsatsen styrkes betraktelig. Viktige kunnskapshull som må dekkes er årsaker til rekrutteringssvikt, miljøeffekter knyttet til oppdrett, effektene av nedgang i tareskogen langs kysten, samt en fullstendig kartlegging av viktige gytefelt og oppvekstområder langs hele norskekysten. WWF mener også det må etableres en klarere definisjon av kysttorsk, ettersom det trolig er store individuelle forskjeller mellom fjordtorsk, banktorsk og kysttorsk.

Fritids- og turistfiske

WWF mener at minstemålet for torsk også må gjøres gjeldende for fritids- og turistfisket. Det bør også vurderes om det bør innføres maksimalkvoter for fritids- og turistfisket, ettersom dette fisket står for en betydelig andel av totaluttaket. Det er ingen grunn til at en "fritidsfisker" skal kunne sette verken 150 eller 210 meter garn hver dag og levere store volumer kysttorsk til kommersielle mottak uten kvote. WWF mener det bør være omsetningsforbud for fritidsfiskere, og redskap bør begrenses til ett garn per person.

WWF vil på det sterkeste anmode om at det gjennomføres en informasjonskampanje for at fritidsfiskerne skal gjøres kjent med gjeldende krav til fisket, og de skal "slippe småtorsken fri". Informasjonsarbeid overfor fritidsfiskere samt allmennheten vil være viktig for at regler følges og for å øke forståelsen for tiltak. En avgjørende faktor for informasjonsarbeidet er at reglene er enkle og forståelige, og like for alle. En opplysningskampanje kan for eksempel gjøres i samarbeid med sport/fiskebutikker og fiskeplasser, med utdeling av infobrosjyre ved kjøp av fiskeutstyr, samt at materiellet gjøres tilgjengelig i alle butikker og andre relevante møteplasser.

Oppdrett

WWF støtter forslaget om forbud mot etablering av torskeoppdrettsvirksomhet basert på kunstig klekket torsk innenfor kystlinjene. WWF mener oppdrettskonsesjoner til torskeoppdrett ikke må tildeles over, eller i umiddelbar nærhet av, kjente gyteområder for torsk. En komplett oversikt over geografiske områder med spesielt sårbare torskebestander som trenger vern mangler fremdeles, og det bør derfor gjennomføres en heldekkende kartlegging av gytefelt for å verne disse områdene. WWF ønsker også å få utarbeidet en samlet risikoanalyse for torskeoppdrett for å sikre en utvikling innenfor bærekraftige rammer.

Torskepredatorer

WWF er svært skeptisk til å bruke tiltak mot arter som beskatter kysttorsken som gjenoppbyggingstiltak. Økosystemene er komplekse, og uttak av en art gir ikke automatisk en økning i tilgangen på en annen art. Vi skal høste fra overskuddet av naturressursene, ikke justere elementene i økosystemet etter vår høsting. Det vil si at man skal sørge for tilstrekkelig mat og ressurser til de naturlige delene av økosystemet, og deretter avgjøre høstingsnivå - ikke omvendt. Det er fremdeles manglende kunnskap om årsakene til nedgangen i bestandene av kysttorsk, men det kan være liten tvil om at det er en for hard beskatning kysttorsken som har hatt størst innvirkning på bestandsutviklingen. WWF mener derfor at strengere reguleringer av fisket og vern er det viktigste tiltakene for å gjenoppbygge torskebestanden.

Gjenoppbyggingsplan for tareskogen

Stortareskogen langs kysten av Nord-Norge har vært i betydelig nedgang de siste årene. Det er nok neppe tilfeldig at på samme tid som tareskogen forsvinner har enkelte lokale bestandene av kysttorsk så godt som forsvunnet. Det er trolig mest torskeyngel der det er rikelig med skjul og mat, og både områder med makroalger og ålegressenger er viktige oppvekstområder. Undersøkelser tyder på at torskeyngelen aktivt oppsøker gunstige områder før den bunnslår seg. I følge NIVA, fører den ødelagte tareskogen i Nord-Norge til at en næringsproduksjon tilsvarende 3-400 000 tonn fisk går tapt hvert år. Det er mer enn hele den norske torskekvoten.

Tareskogen trenger et eget, langsiktig og storskala redningsprogram. Det ville ikke bare gjøre økosystemene langs kysten rikere, men vil også være det aller beste fundamentet for fiskebestander kystfiskerne kan høste

av. WWF ser det derfor som avgjørende at det umiddelbart iverksettes gjenoppbyggingsplaner for tareskogen, som et av virkemidlene for å gjenoppbygge kysttorsk bestanden.

Torskebifangst

WWF er bekymret over mengden bifangst av torsk i andre fiskerier, og synes mengden bifangst må reduseres betraktelig. WWF foreslår derfor at mengden bifangst av torsk i fisket etter andre arter innenfor grunnlinjen burde reduseres til 15 % for 2010. WWF støtter også behovet for en bedre rapportering av bifangst av torsk. Det bør også innføres påbud om sorteringsrist i reke- og krepsfisket, som vil kunne bidra til en dramatisk reduksjon i bifangsten av torsk.

Lengdegrense – snurrevadfiske

WWF støtter forbudet mot å fiske etter torsk innenfor fjordlinjene med fartøy over 15 meter. WWF ønsker imidlertid en videreføring av forbudet mot å fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene, også for fartøy under 15 meter. Siden tidlig på 1990-tallet har det vært innført snurrevad forbud i gytesesongen på de fleste kysttorsk-gyteplasser i fjordene Finnmark og Nord-Troms, og WWF mener også at et tilsvarende forbud burde innføres på gyteplasser i alle fjordene langs hele norskekysten.

Maskestørrelse i garn

WWF støtter å øke minste maskestørrelse i garn i fisket etter torsk innenfor fjordlinjene til 168 mm, for å redusere uttaket av små og ikke gytemoden kysttorsk.

Registrering på landings- og sluttseddel

WWF støtter forslaget om å innføre et skille mellom fangst tatt innenfor og utenfor fjordlinjene på sluttseddelen, for å få en tydeligere geografisk nyansering og bedre informasjon om uttaket i fjordene. WWF ønsker også en innskjerping av føringen av fangstlokasjoner på sluttseddelen for å få et bedre overblikk over hvordan andelen kysttorsk endrer seg gjennom sesongen og fra område til område.

Med vennlig hilsen

Nina Jensen
Leder for havmiljøprogrammet
WWF-Norge